

Norcem AS Kjøpsvik
Postboks 3
8591 KJØPSVIK

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 07.04. 2006
Vår ref.: 2006/95-9; 405.14
Deres ref.: AM11624121
Saksbehandler: Christel Benestad

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige CO₂-utslipp i 2005 og fastsettelse av gebyrsats

-----
SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 1. mai. Norcem AS Kjøpsvik har i 2005 hatt et kvotepliktig utslipp på 402 892 tonn CO₂. Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.
-----

1. Sakens bakgrunn

Det vises til oversendelse av særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ og vedtak om tildeling av kvoter av 15.03 2005, tilsynsseminar 18.11. 2005, rapport om utslipp av kvotepliktig utslipp av CO₂ innlevert 01.03. 2006, samt supplerende informasjon levert gjennom e-post og per telefon.

Det vises også til inspeksjon på bedriften den 16.02.06 (jf SFTs inspeksjonsrapport 06.123).

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av forskrift om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser av 23.12.04 (klimakvoteforskriften) § 2-1 og særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp punkt 3.

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, se lov om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser av 17.12.04 (klimakvoteloven) § 17.

2. SFTs vurdering

SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og har følgende bemerkninger;

a) Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

Norcem AS Kjøpssvik sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ innen fristen 01.03 2006.

b) Kvotepliktige CO₂ -utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Norcem AS Kjøpssvik er knyttet til bedriftens produksjon av sement. Det kvotepliktige utslippet er derfor rapportert i henhold til de generelle kravene i klimakvoteforskriften § 2-3 og de mer spesifikke kravene for produksjon av sementklinker i § 2-9. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til vedtak om særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av 15.03.05.

Kilder

Bedriften har i 2005 hatt kvotepliktige utslipp fra forbrenning av ulike energivarer og avfall i en sementovn, samt prosessutslipp fra produksjon av klinker.

Aktivitetsdata

Norcem AS Kjøpssvik har i 2005 produsert 481 429 tonn klinker og brukt følgende energivarer; 43 515 tonn kull, 1 258 tonn fine coke (kullstøv), 6 106,1 tonn bildekk (fossil andel), 118 tonn fast farlig avfall, 200 tonn spillolje, 70 tonn car fluff (fossil andel), 36 tonn diesel. Videre er det destruert 26,04 tonn klor-fluor-holdige hydrokarboner (KFK, HFK, PFK).

Den fossile andelen i bildekk er beregnet til 90 % (ref. Svensk Däckåtervinning AB) og det samme gjelder for car fluff. Disse anslagene er beheftet med en viss grad av usikkerhet. I hht innrapporterte data representerer det kvotepliktige utslippet fra bildekk ca 3,5 % og fra car fluff ca 0,03 %, av det totale kvotepliktige CO₂ -utslippet i 2005.

Aktivitetsdata er basert på innkjøpt/innleverte veiede mengder korrigeret for lagerbeholdning. Usikkerheten i aktivitetsdata er størst for kull (1,2 %). Bedriften har oppgitt følgende usikkerhet; klinkerproduksjon totalt 0,2 %, bypasstøv-produksjon tilnærmet 0 %, brenselsmottak for alle energivarene 0,1 %, brenselsbeholdning/lager for alle energivarene 1,3 %. Den samlede usikkerheten for aktivitetsdata er anslått til 1,6 % av det rapporterte CO₂-utslippet.

Ved vurderingen av om klimakvoteforskriftens krav til usikkerhet er oppfylt har vi lagt vekt på EUs retningslinjer for overvåking og rapportering av utslipp vedtatt 29. januar med hjemmel i EUs kvotedirektiv 2003/87/EC.

I EU stilles det strenge krav til kilder av betydning for virksomheter med totalt utslipp mellom 50 og 500 000 tonn/CO₂ pr år. For bestemmelse av aktivitetsdataene knyttet til forbrenning av kull og koks fra slike virksomheter skal usikkerheten ikke være større enn $\pm 5\%$, mens usikkerheten knyttet til forbrenning av oljeprodukter ikke skal overstige en usikkerhet på $\pm 2,5\%$. For fastsettelsen produsert mengde klinker skal usikkerheten ikke overstige $\pm 2,5\%$.

På bakgrunn av bedriftens redegjørelse ovenfor vurderer SFT at måten aktivitetsdataene er fremkommet på tilfredsstillende klimavoteforskriftens krav til usikkerhet.

Utslippsfaktorer

Norcem AS Kjøpssvik har brukt bedriftsspesifikk utslippsfaktor for å beregne CO₂ – utslippet fra mineralråvarene, en klinkerfaktor på 0,541 tonn CO₂ /tonn klinker produsert, som er i overensstemmelse med klimavoteforskrift.

Beregningene av den massespesifikke utslippsfaktorene for energivarene er basert på varenes brennverdi og deres energispesifikke utslippsfaktor (brennverdi x energispesifikk utslippsfaktor), se tabellen nedenfor.

Bedriften opplyser at brennverdien på energivarene blir målt for hver leveranse. Brennverdien måles hyppigst for de varene som forbrukes i størst kvanta (månedsvise for kull) og for de varer der brennverdien varierer mye fra parti til parti (coke fine, car fluff).

Bedriften oppgir å ha brukt følgende effektive brennverdier for å beregne den massespesifikke utslippsfaktoren; kull 7072 kcal/kg, fine coke 5704 kcal/kg, spillolje 8130 kcal/kg, fast farlig avfall 3550 kcal/kg, bildekk (fossil del) 7000 kcal/kg, car fluff 2564 kcal/kg (omregning; 1 kcal = 4,187 kJ). Bedriften har beregnet den totale usikkerheten i brennverdien for alle benyttede brensel til i størrelsesorden 1,2 %.

De energispesifikke utslippsfaktorene for kull, fine coke og spillolje er bedriftsspesifikke, dvs beregnet av bedriften eller leverandør. De energispesifikke utslippsfaktorene for alternative brensel (avfall, spillolje, bildekk og car fluff) er hentet fra World Business Council for Sustainable Development, Cement Sustainable Initiative (veiledning utarbeidet av global sementindustriorganisasjon i samråd med myndigheter, akademia o.a. ifølge Norcem).

Bedriften oppgir å ha brukt følgende energispesifikke utslippsfaktorer for å beregne den massespesifikke utslippsfaktoren; kull 96 kg CO₂ /GJ, fine coke 96 kg CO₂ /GJ, bildekk (fossil del) 85 kg CO₂ /GJ, spillolje 74 kg CO₂ /GJ, car fluff 110 kg CO₂ /GJ, fast farlig avfall 74 kg CO₂ /GJ.

Det er lagt til grunn en oksidasjonsfaktor på 1 for forbrenningsutslipp.

CO₂ –utslippet fra destruksjon av klor-fluor-holdige hydrokarboner (KFK, HFK, PFK) er beregnet på basis av sammensetningen av KFK-HFK-PFK-komponentene i leveransene til

destruksjon. Denne bedriftsspesifikke, støkiometrisk beregnede, massespesifikke utslippsfaktoren for 2005 er ifølge bedriften 0,70 tonn CO₂ /tonn.

Basert på ovenfornevnte faktorer og brennverdier har bedriften beregnet følgende massespesifikke utslippsfaktorer som er brukt for å beregne CO₂-utslippene fra energivarene i 2005;

Energivare	Effektive brennverdier (kcal/kg)	Energispesifikke utslippsfaktorer (kg CO ₂ /GJ)	Massespesifikke utslippsfaktor ¹⁾ (tonn CO ₂ /tonn energivare)
	A	B	A * B * 4,187 ²⁾
Kull	7072	96	2,84
Fine coke	5704	96	2,29
Spillolje	8130	74	2,52
Bildekk (fossil andel)	7000	85	2,49
Fast farlig avfall	3550	74	1,10
Car fluff	2564	110	1,18

1) utslippsfaktorer avrundet til 2 desimaler

2) omregning; 1 kcal = 4,187 kJ

Bedriften har anslått den samlede usikkerheten for usikkerhetsfaktorene samlet til ca.1,5 % av det totale årlige CO₂ -utslippet.

Den totale usikkerheten, omfattende aktivitetsdata og utslippsfaktorer, er for det kvotepliktige CO₂ - utslippet beregnet til ± 3,2 % (ca 13 000 tonn CO₂ i 2005).

Kvotepliktig klimagassutslipp

SFT finner å kunne legge bedriftens rapporterte aktivitetsdata og utslippsfaktorer til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp. Kvotepliktige utslipp fra forbrenning av ulike energivarer og avfall i sementovn beregnes ut fra ligning oppgitt i klimakvoteforskriftens vedlegg 1, pkt B.1.0 (1), mens kvotepliktige utslipp fra sementproduksjonen beregnes ut fra ligning B.5. (9) oppgitt i klimakvoteforskriftens vedlegg 1. Det kvotepliktige CO₂-utslippet blir da følgende:

Kilde	Produkt og energivare	Aktivitetsdata (tonn)	Utslippsfaktor (tonn CO ₂ /tonn)	Kvotepliktige CO ₂ – utslipp (tonn)
Sementovn	klinker	481429	0,541	260 453
Sementovn	kull	43151	2,84 ¹⁾	123 607
Sementovn	fine coke	1258	2,01 ¹⁾	2 884
Sementovn	bildekk, fossil andel	6106,5	2,31 ¹⁾	15 213
Sementovn	fast farlig avfall	118	1,08 ¹⁾	130
Sementovn	car fluff	70	1,84 ¹⁾	83
Sementovn	spillolje	200	2,59 ¹⁾	504
Sementovn	KFK, HFK, PFK	26,04	0,70 ¹⁾	18
SUM				402 892

¹⁾ utslippsfaktor avrundet til 2 desimaler

c) Innsendelse av kontrolldata

SFT har gjennomgått bredriftens innsendte kontrolldata. Med kontrolldata menes data knyttet til beregning av ikke kvotepliktige utslipp, slik som utslippsfaktorer, aktivitetsdata og produksjonsmengder. Aktivitetsdata knyttet til ikke-kvotepliktige utslipp er forbrukt mengde av farlig avfall, kommunalt avfall, biomasse og CO₂ -avgiftsbelagte energivarer. Utslippsfaktorer skal oppgis, og ved bruk av bedriftsspesifikke faktorer skal disse dokumenteres.

SFT minner om at all forbrenning av energivare skal inkluderes i rapporten, herunder energivare brukt i nødstrømsaggregater eller til brannøvelser. Hvis bedriften har utslipp fra forbrenning av energivare som ikke er tatt med i årets rapport, ber vi om at dette inkluderes i neste års rapportering den 1.mars 2007.

Norcem AS Kjøpsvik har i 2005 i tillegg til kvotepliktige CO₂ -utslipp, hatt CO₂ -utslipp fra forbrenning av 36 tonn diesel og fra følgende mengder ikke-fossile energivarer; 678,5 tonn bildekk (ikke-fossil andel), 7 tonn car fluff (ikke-fossil del), 1601 tonn trevirke, 3150 tonn dyremel, 4635 tonn fiskemel.

For utslipp av diesel har bedriften brukt utslippsfaktoren 3,10 tonn CO₂ /tonn diesel (beregnet fra brennverdi på 74 kg/GJ og energispesifikk utslippsfaktor på 0,074 tonn CO₂ /GJ). SFT vil imidlertid opplyse om at som "standardfaktor" i Norge ved beregning av det nasjonale CO₂-utslippene i forbindelse med internasjonal rapportering, brukes for diesel en faktor på 3,17 tonn CO₂ /tonn. SFT forventer at Norcem AS Kjøpsvik ved neste rapportering bruker denne "standardfaktoren" ved beregning av CO₂ -utslippet fra forbrenning av diesel.

d) Innsendelse av opplysninger om internkontroll

Det følger av klimavoteforskriften § 2-3 første ledd bokstav k) jf. andre ledd at første utslippsrapport skal inneholde kopi av etablerte prosedyrer og systemer relevant for frembringelse, arkivering og kvalitetssikring og kontroll av de rapporterte utslippsdataene. Kravene til internkontroll følger av særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ datert 11.3.2005 pkt 2. Det er særlig fremhevet i den særskilte tillatelsen at internkontrollen skal sikre at rapporteringskravene i klimavoteforskriften kapittel 2 blir overholdt.

SFT har gjennomgått bedriftens innsendte opplysninger og har ikke noe å bemerke.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 1. mai. Vedtaket om godkjenning av rapport for kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimavoteloven § 17 første ledd.

4. Informasjon om oppgjør av kvoteplikten

Alle kvotepliktige virksomheter skal innen 1. mai overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens kvotepliktige utslipp i 2005 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For Norcem Kjøpsvik innebærer dette 402 892 kvoter skal overføres fra bedriftens brukerkonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. Overføringen skjer ved at bedriften fyller ut og sender SFT skjemaet ”Overføring av kvoter”. Skjemaet skal sendes per brev eller telefaks. Skjemaet er tilgjengelig på SFTs nettsted:

<http://www.sft.no/kvoteregister/>

På denne nettsiden finnes også annen nyttig informasjon om det norske kvotehandelssystemet.

5. Gebyr

SFTs behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. §5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på SFTs ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter lav gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 17 000,-, jf. vedlagte faktura.

6. Klage

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 1. mai.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

SFT godkjenner rapporten for kvotepliktige utslipp i 2005 fra Norcem Kjøpsvik. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

SFT forventer at Norcem AS Kjøpsvik ved neste rapportering bruker ”standardfaktoren” på 3,17 tonn CO₂ /tonn diesel ved beregning av CO₂-utslippet fra forbrenning av diesel.

Den kvotepliktige ilegges et gebyr på kr. 17 000:-.

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Siri Sorteberg (e.f.)
seksjonssjef

Christel Benestad
seniorrådgiver

Vedlegg: Faktura

Kopi til:

Tysfjord kommune, Postboks 100, 8591 Kjøpsvik
Fylkesmannen i Nordland, Miljøvernavdelingen, Moloveien 10, 8002 Bodø